

	Samostatná příloha k MPN 1 – Překládání anglického termínu symbol	MPN 1/SPEJ 7
		Vydání č.: 1
		Strana/Počet stran: 1/1

Schválil: Ing. Jiří Kratochvíl, ředitel odboru technické normalizace	Datum: 2012-03-08	Podpis:
---	-------------------	---------

Překládání anglického termínu symbol

V porovnání s češtinou existuje v angličtině mnohem širší polysémie neboli mnohovýznamovost. Jde o situaci, kdy jeden výraz (slovo, termín) má několik různých, různě souvisejících a někdy i značně odlišných významů. Při překládání je pak vždy třeba zvolit takový ekvivalent, který nejlépe odpovídá věcnému významu sdělení.

Anglické podstatné jméno **symbol** lze do češtiny (v závislosti na významu) překládat nejen jako: **symbol, (smluvená) značka, znak, označení; zkratka**, ale také např. jako **odznak, krédo, vyznání víry** aj.

V oblasti odborného vyjadřování a terminologie je nutno mezi potenciálními ekvivalenty důsledně rozlišovat. Při volbě ekvivalentu je třeba vycházet z:

1. věcného obsahu sdělení a přesného významu, který má termín v daném kontextu;
2. příslušného terminologického systému, tj. jinými slovy z ustálené (normalizované) podoby termínu, která se v terminologické soustavě daného oboru (oblasti) používá – např.: **graphical symbol** → **grafická značka**; **chemical symbol** → **chemická značka**; **currency symbol** → **označení měny**; **language symbol** → **označení jazyka**; **symbol of fit** → **značka uložení**; **symbols and abbreviations** → **značky a zkratky**.

V češtině podstatné jméno **symbol** označuje především konkrétní předmět sloužící jako konvenční znak pro nějaký abstraktní pojem, tj. např. kalich jako symbol husitství, lev jako symbol odvahy, holubice jako symbol míru atd.; podobně státní symboly apod. – existuje zde tedy úzká souvislost s vizuální prezentací. Jinak se dává přednost pojmenováním **značka, znak, označení**, popř. dalším ekvivalentům.

V anglických odborných textech se termín **symbol** vyskytuje poměrně často. Nezřídka přitom dochází k tomu, že se střídavě používá ve více než jednom z výše uvedených významů. Tím významnější roli pak hraje volba náležitého českého ekvivalentu.

Ojedinele se vyskytnou situace, kdy se, zejména z důvodů vyjadřovací ekonomie a přehlednosti, v některých typech textů používá **termín symbol jako nadřazený termín zahrnující značky, znaky, označení** atd., aby se nemusely všechny podřazené termíny neustále vypisovat. Pokud existuje důvod tento způsob řešení přijmout, je třeba na takovéto specifické užití termínu v textu upozornit.

V ostatních případech, kterých je převážná většina, je nutno volit vždy odpovídající významový ekvivalent.